

Otokar Březina: Vedra (Ruce)

Iluse v žáru, jak halucinace umírajících žízni!
Zem jako přezralá puká. Květy plamenů neviditelných
vyvěly, parazitní, mezi liliemi a jako břečťany do výše plápolající
přisávají se k nehybným stromům. Sinavé blesky
tříští se v světle; v ironickém nárazu číší slaví svou hostinu knížata noci --

Ale jak oblaky nazpět do moře odnášející útěchu vláhy
naděje naše zapadají za horizonty rozpálenými.
Jen němé vedro tvé spravedlnosti sálá jak brázdy jich letu
nad nivami a nad staveništi a nad cestami, kde bílé kameny svítí
jak řečiště ohně a kde jak náměsíční plíží se vojska.
Žhavý dech práce stoupá na žhavý dech země, nad vlnu žhavější vlna,
úderý tepen na spáncích otroků sviští jak hvízdání bičů,
smrtelně zvažněly zraky. Krutost věků ožívá v krvi:
nebezpečná procitnutí pralesa němého v žáru, kdy stíny se dlouží
v zimních pařeništích tropů. A na hlavy milionů
ze hlubin slunce, trhaného křečemi bouří,
lávy sopečné proudy, rozstříklé v prachu oslňujícím, řítí se v kataraktech.

Němé jsou nivy, ponurá města; v zakletých jeskyních dílen
na rtech zaťatých utichly písně ve vřeten výsměšném vření,
v úlisném šepotu řemenů, v úpěních ohně a kovů,
v zamklých modlitbách volajících: Vysvobození! Ať pochodeň hněvu
blíž ještě k zemi se nakloní z modra a zžehne pavučinný květ její!
Syčí ječmenné klasy přes zraky ženců předrážděnými
jak tažení hmyzů, jež usedly na žhavá stébla,
v hněvivém šlehnutí jehel, v klokoťném varu
nenávisném. A čekajíce na nahá těla a na rty oněmlé žízni
tvrdě smějí se svedené vody, v nichž jako trsy jiskřících ostříc,
nože pod hladinami, paprsky odražené třesou se z virů.

A večery se sady zapálenými! Poslední vegetace ohně
na zříceninách! Když jako mystické ovoce osudných poznání, slunce,
uzralé v západu horečném, podzimním listí k zemi padne svou tíží
a puká, plod zesládlý příliš, a z purpurové kůry omamnou šťávu,
proud vonný, řefavící hvězdami jader, víno, šumící světlem,
vystříkne na rty nesčíslných! Vedra krve a touhy!
Číšemi rajských zapomenutí jsou srdce! Fermenty žití a smrti
zdvihly se na dně a v jejich parách myšlenky šílí! Tance kol ohňů!
Květy, jež rozkoše bouří se lámou! Smrtelná zblednutí v úpalech snění!
Požáry pýchy! Ve zracích zajatců šílenství tvůrčí!
Bolestná procitání tisíce očí z němého množství nedočkavého,
které v úžase tohoto kosmu touží se rozlítí věky!
Hvězdami zjasněné cesty království tvého! Dobyť země a nebes! --

Ale v řinčení číší slaví svou hostinu knížata noci!
A tvoje píseň je tichá, jak řeka za horami klokotající,
sladký ptáčníku duší! Od obzoru k obzoru šlehá tvůj úsměv,
lilie blesků, ale ztrácí se dřívě, než umdlení zdvihneme zraky!
Ach, z bolestné proměny věcí nad Gehennami poznati slávu tvé vůle
a jako písmo sdělení tajných za doby nebezpečství,
zjasněné nad ohněm tahy blankytovými, čísti ji v září!
Ale snesla by zem tato celé bohatství smíření tvého?
Nepotopila by se, loď přetížená nákladem královských darů,
i s plavci?... Hluboké jsou noci v měsíci vedra...
A hvězdy jak zvoní...